

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

2. forduló

Beküldési határidő: 2013. november 28-i postai bélyegző

Össz.pontszám:

Versenyző neve: Osztály:

Iskola hosszú bélyegzője:

Karikázd be, hogy melyik osztályba jársz!

7

8

1. Párosítsd össze az idegen szavakat a jelentésükkel! Pl. d – 9 Írd a párokat a pontozott vonalra!

a. steak	1. szünet nélküli, folyamatos
b. delegáció	2. üzlet, bolt
c. média	3. tőzsdeügynök
d. kontraszt	4. hirtelen kisütött hús
e. stagnál	5. küldöttség
f. nonstop	6. hírközlési eszközök
g. bróker	7. megáll, nem fejlődik
h. shop	8. ellentét

a-4, b-5, c-6, d-8, e-7, f-1, g-3, h-2

Páronként egy pont.

Összesen: 8x1 pont

2. A magyarul tanuló külföldieknek nagy gondot okoz az azonos hangot jelölő j és ly helyesírása! Dán barátom, Christian így ír egy fogalmazásában:

A papagály kalitkállya a szobám melletti homályos helyen állt egy selyem abrosszal letakart asztalkán. Közvetlen a szomszédlya a mályva volt. A madár tavaly salynos lecsipegette a növény friss halytásait.

Húzd alá azokat a szavakat, amelyeket j-vel kellett volna írnia!

Az öt helytelenül leírt szó aláírva: 5x1 pont,

DE ha j-vel is aláírja, akkor - 1 pont rossz aláírásonként!

3. Azonos alakú szavak

Keress meg azokat a szavakat, amelyeknek a következő két jelentése van.

Segítségül az elsőt beírtuk.

szólólére	MUSTRA	szemle
egyházi személy	APAT	egyik szülőt
sérült	SEBES	nagyon gyors pl.vonat
bátorkodik	MÉR	folyadékot kivesz
társaságomban	VELEM	gondolom
napszakok	ESTEK	hullottak

hibátlan helyesírású szó 1 pont.
Más megoldás nem jó!

3. Válaszd ki a zárójelben felsorolt szavak közül azt, amelyik illik a sorba, és írd a pontozott vonalra!

- a) újság - *olvas*; rádió – hallgat
b) fürdés - *tenger*; napozás – Nap
c) év - *hónap*; hét – nap
d) ősz - *avar*; tavasz – rügy

*magánhangzók
a, e, i, o, u, y, ö, ő
itt valása szempontjából
itt nincs pont.
4x1 pont*

(avar, november, cikk, tenger, úszás, olvas, hónap)

4p

4. Szókereső

Mondd a megadott szavakat egy rokon értelmű szóval! Figyelj, hogy csak a megadott magánhangzó lehet benne! Pl. *fiatal fa csak e-vel: CSEMETE*

- a. Pogány isten csak á-val *bálvány*
b. Kevély, önhitt csak ö-vel *dölyfös*
c. Imádkozik csak ö-vel *könyörög*
d. Etet csak á-val *tapal*
e. Csalafinta csak u-val *huncut*
f. Hegycsúcs csak o-val *orom*

*Hibátlan
helyesírással
jár az 1 pont
elemért!
5x1 pont*

6p

5. Melyik szólásra gondoltunk? Segítségképpen megadtuk a szólások egy-egy jellemző elemét!

*HIBÁTLAN SZÓLÁS
ÉS HELYESÍRÁS
2 PONT.*

- a. kotnyeles: *ölbe, kanál, madarat, országút*
..... *Minden leiben kanál*
b. öreg: *Vén, mint az országút. / Venebb az országútnál.*
c. boldog: *Madarat lehet vele fogatni.*
d. tétlen: *Olbe tett rézrel, ül.*

Ha ez benne van, akkor jár a pont.

1 PONT NEM ADHATÓ!

8p

6. Olvasd el figyelmesen a verset, majd válaszolj a kérdésekre!

Tamkó Sírató Károly: Marabu

Ez a dühödt haragú

sárgalábú marabu

elfelejtett arabul,

így ejtette őt rabul

csalafinta csellel

egy bozontos berber:

Lett belőle jó ragu!

Meg is ette a falu.

Ám a bőrét – bár puha –

kiköpte a pápua.

- a. Milyen állatfajta a marabu? *egy madár*
- b. Nevezd meg, hogy milyen költői kép a „Meg is ette a falu”: *megszemélyesítés/metonymia*
- c. Mit jelent a ragu szó? *hússal készült étel*
- d. Írd ki a versből az alliterációs sort! *csalafinta csellel*
- e. Milyen rímeket használ a költő? *párhos rím*

*jó válasz: tartalmilag meggyező/közelítő válasz 1 pont.
Helyesírási hibát javítottuk, de nincs erre pontlevonás.*

5p

7. Bontsd függőleges vonalakkal elemeire (szótő, képző, jel, rag) az alábbi szavakat!
Jelöld betűkkel az elemeket ! SZ-szótő, K-képző, J- jel, R- rag
pl. r o v i d e b b e t

Szavonként 1 pont, helyesírás hibáért 0 pont!

SZ J R			
a. <i>t a n u l t a t o k</i>
<i>sz k z r</i>	b. <i>m o s o l y o m m a l</i>
<i>sz z r</i>	c. <i>k e r e t e z d</i>
<i>sz k z</i>	
d. <i>s z í n e s e b b e n</i>
<i>sz k z r</i>	e. <i>i s m e r k e d n e t ü n k</i>
<i>sz k k r</i>	f. <i>í r n á t o k</i>
<i>sz z r</i>	

6p

8. Írd a következő szavak betűjelét a táblázat megfelelő helyére! Vigyázz, a szavak közül némelyik kettős szófajú! *1 pont jár, ha a betűjel szerepel minden lehetséges helyen, ha csak az egyiken, akkor nem jár pont*

Melléknév	Főnév	Ige
<i>a, d, f</i>	<i>a, b, c, f</i>	<i>b, e,</i>

- a. törpe b. követ c. látvány d. vidéki e. énekel f. idegen
m=1 f=1 f+c=1 k=1 m+d=1 i=1 m+f=1

6p

9. Betűket írtunk egymás után. Tagold értelmes szavakká, mondatokká a betűsort írásjelek segítségével! Több megoldás is lehetséges!

ugyanaztmondtákamitemegén

Ugyanazt mondták, amit te meg én.
Ugyan, azt mondták, amit te meg én.

*Mindhárom mondatvegi írásjellel elfogadható.
1 mondat - 1 pont
2x1 pont*

2p

Hibátlan helyesírás és központozás az 1 PONT!

10. Találd meg a közmondásokhoz illő jelentésmagyarázatot! Írd a megfelelő számot a betűjelek után!

Közmondások:

- a) ⁸..... Többet ér egy kérdezem száz keresemnél.
b) ⁷..... A messze haragnak későre jó hangja.
c) ⁴..... Inkább has hasadjon, mint étel maradjon.
d) ²..... Több szem többet lát.
e) ⁵..... Ne hajigálgjon az, akinek üvegből van a háza!

Jelentésmagyarázatok:

1. Nem lát jól valamit, ezért felteszi a szemüvegét.	5. Ne kritizáljon másokat, aki maga sem hibátlan!
2. Több ember több oldalról meg tud valamit vizsgálni.	6. Nagyon kíváncsi.
3. Csak magában bízik.	7. Ha közel a segítség, hamarabb megérkezik.
4. Együnk, ne hagyjunk maradékot a tányéron!	8. Időt takarít meg, aki megkérdezi a tapasztaltabbakat.

5p	
----	--

5 x 1 pont

Kell szám nem szerepelhet egy sorban!